

Издавачи

ЈП Службени гласник
ЈП Национални парк Ћердап
Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ

За издаваче

Др Јелена Триван, главни и одговорни уредник, в. д. директора (СГ)
Лазар Митровић, в. д. директора (НП)
Др Милан Радовановић, директор (ГИ)

Библиотека

LEXIS

Едиција

Лексикони националних паркова Србије

Уредници

Милојко Кнежевић
Борисав Челиковић

Ликовни уредник

Александар Прибићевић

На корицама
фотографије Драгана Боснића

На предлисту
Национални парк Ћердап, општа географска карта, размера 1 : 200 000

Лексикони националних паркова Србије

ЂЕРДАП

Уредник едиције

Мр Владимир Рогановић

Уредник њома

Мр Ана Милановић Пешић

Уредништво

Проф. др Лидија Амиџић, МА Власта Кокотовић,
Мр Радмила Милетић, Мр Марко М. Милошевић,
Проф. др Душан Михаиловић, Жаклина Николић

Уређивачки савет

Јелена Бујдић Кречковић, Мр Слободан Гавриловић,
Мр Драган Дрндаревић, Срђан Стефановић,
Др Јелена Триван, Др Јелена Ћалић,
Проф. др Божидар Ћурчић

Редактори

Мр Весна Смиљанић Рангелов, Олга Смоловић

© ЈП Службени гласник, 2015

Ова едисија реализована је уз финансијску помоћ Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије и стручну помоћ Завода за заштиту природе Србије

Аутори текстова

Мр Растко Ајтић
МА Нина Аксић
Проф. др Лидија Амићић
Др Драгана Антоновић
Владан Бједов
Мр Јована Бранков
Јелена Бујдић Кречковић
Др Оливера Васић
Велимир Владић
МА Марија Дробњаковић
Вишеслав Живановић
Мр Борис Иванчевић
Др Александар Капуран
МА Власта Кокотовић
Проф. др Оливера Кошанин
МА Мирјана Крагуљац Илић
Биљана Крстески
Мр Предраг Лазаревић
Др Весна Марјановић
Здравко Милановић
Мр Ана Милановић Пешић
Мр Радмила Милетић
Др Драгана Милијашевић
Др Бошко Миловановић
Павле Милошевић
Др Душан Михаиловић
Саша Несторовић
Жаклина Николић
Драган Павићевић
Др Софија Петковић
Др Милан Плећаш
Вукашин Радић
Др Дејан Радичевић
Горан Секулић
Др Ненад Секулић
Проф. др Даница Срећковић Батоћанин
Мр Милеса Стефановић Бановић
Мр Верица Стојановић
Др Јелена Ћалић
Мр Марко Урошев

Фотографије и ликовни прилози

Драган Боснић, Даримир Банда, Јована Бранков, Душан Борић, Јелена Бујдић Кречковић, Оливера Васић, Велимир Владић, Дејан Вукићевић, Драган Дрндаревић, Марија Дробњаковић, Драган Ћорђевић, Драгослав Илић, Бранислав Јовановић, Нинослав Јовановић, Александар Капуран, Вељко Комленић, Оливера Кошанин, Драгана Милијашевић, Зоран Миловановић, Драгана Милојковић, Милош Милосављевић, Бојана Михаиловић, Жаклина Николић, Драган Панић, Мирко Пековић, Милан Плећаш, Саша Прерадовић, Ивана Радвановић, Бела Сабо, Розана Саздић, Даница Срећковић Батоћанин, Софија Стефановић, Јелена Ћаласан, Јелена Ћалић

Археолошки институт, Београд; Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Београд; Завод за заштиту природе Србије, Београд; Етнографски музеј, Београд; Музеј Крајине, Неготин

Картографски прилози

Мр Милован Миливојевић

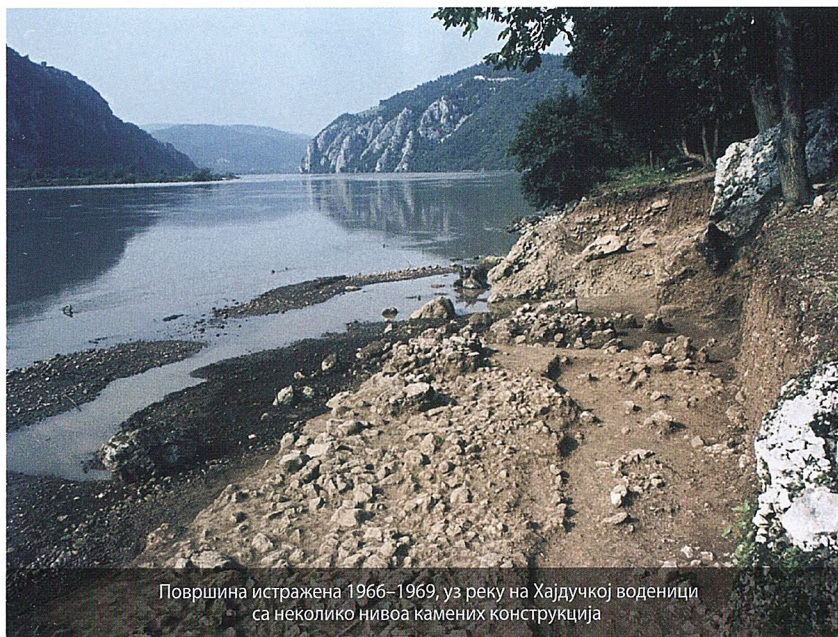
ХАЈДУЧКА ВОДЕНИЦА, АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТ, вишеслојно налазиште на десној обали Дунава, на платоу у подножју МАЛОГ ШТРПЦА, између Великог и Малог КАЗАНА. Археолошка истраживања потврдила су на овом месту континуитет живота од праисторије (старији неолит) до пуног средњег века (XIV/XV в.). Истраживања праисторијског насеља обавио је 1966–1969. Борислав Јовановић.

У приобалном појасу, у мезолитским слојевима (I–III) констатовани су појединачни гробови, четири нивоа камених конструкција са правоугаоним огњишима, артефакти од окресаног камена, кости и рога и бројни остаци животињских костију.

X

Хајдучка воденица

Површина истражена 1966–1969, уз реку на Хајдучкој воденици са неколико нивоа камених конструкција

У горњим слојевима потврђена је старијенеолитска керамика старчевачког типа. У источном делу налазишта откривена је групна гробница са остацима 23 тела.

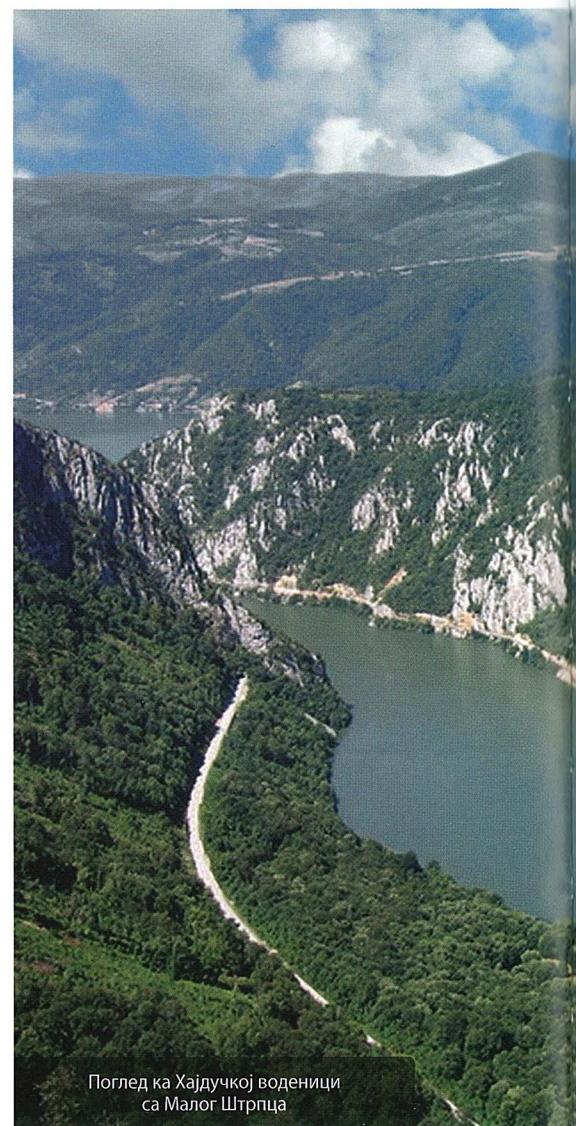
Покојници су сахрањени у опруженом положају, паралелно са током реке. Нађена су и два скулптована облутка, украшена геометријским мотивима. На горњим, степенасто распоређеним терасима, постојало је мање насеље у касном бронзаном и раном гвозденом добу. Њему припадају скромни остаци сачуване архитектуре – четвороугаоне куће са овалним и потковичастим пећима. Потврђен је само један хоризонт становања. Највећи део керамичког материјала припада касном бронзаном добу (група Жуто брдо) и раном гвозденом добу (рана култура Басараби). Судећи по керамици прикупљеној током рекогносцирања доњих тераса локалитета, претпоставља се да је у касном енеолиту постојало мање насеље групе Коцофени које се пружало дуж саме обале Дунава. Континуитет између енеолита и касног бронзаног доба на овом месту није потврђен, мада је могућ, с обзиром на постојање насеља из других праисторијских периода на оближњим локалитетима. На Хајдучкој воденици утврђење су три фазе живота из античког периода:

прва припада времену друге половине I и II в. и односи се на насеље са израженом аутохтоном, дачком компонентом; следи прво утврђење из друге половине IV в., које је уништено у најезди Хуна 441/443; последња фаза почиње обномом фортификације за владавине Јустинијана I у VI в., а завршава се крајем истог века.

У средишњем делу платоа, на локалитету Ћетаће, налазило се утврђење са пристаништем из римског и рановизантијског периода. У средишту утврђења констатовани су трагови старије куле-осматрачнице, а у његовом североисточном делу откривена је једнобродна базилика.

ХАЈДУЧКА ВОДЕНИЦА, ИЗВОР, крашко врело на десној обали Дунава испод Малог Штрпца, низводно од котлине Дубове у Великом Казану. Заједно са крашким изворима Пена (узводно) и Пештера (низводно), који су такође потопљени, дренира већи део централне крашке површи Мироча (ШТРП-СКО КОРИТО). Истицање се јавља на контакту јурских кречњака и карбонских гранита, на око 15 м изнад некадашњег нивоа Дунава. Минимална издашност је 20 л/с, максимална 1 м³/с. У хемијском саставу доминирају јони калцијума и хидрокарбонатни јони.

ХАЛА СПОРТОВА ЈЕЗЕРО, савремени спортски објекат у Кладову, на обали вештачког рекреационог језера, укупне површине 5.660 м², од чега 1.600 м² корисне спортске површине. Вишенаменска, климатизована хала са еластичним паркетом, опремљена за дворанске спортове, са око 2.000 места за седење, прес-салом са 25 места, четири свлачионице са туш-кабинама, две судијске свлачионице са купатилима и амбулантом. У близини хале налази се Мала хала са телескопским трибинама, капацитета 300 места, погодна за тренинг

Поглед ка Хајдучкој воденици са Малог Штрпца